

РЕШЕНИЕ

№ 547

гр. Бургас, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, VI ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на тринадесети април през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Кремена Ил. Лазарова

Членове: Таня Д. Евтимова
Д. П. Стоянов

при участието на секретаря Мирослава Хр. Енчева
като разгледа докладваното от Кремена Ил. Лазарова Въззивно гражданско
дело № 20232100500553 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по въззивна жалба вх.№ 876/01.03.2023г. на ПРС от ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ при МВР, с адрес: гр.София, ул.”****”, представлявана от Директора – Главен Комисар А.Д., чрез ю.к.С., против **решение № 30/13.02.2023г. по гр.д.№ 595/2022г. по описа на ПРС**, с което ГД“ПБЗН“ към МВР е осъдена да заплати на ищеца **Д. Г. Б.** с ЕГН: *****, със съдебен адрес: гр.Бургас, ул.“****”, адв.Р.Ц., сумата от 556.95лв., представляваща нетния размер на дължимото и неизплатено допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд – общо 65.21 часа, получено след преизчисляване с коефициент 1.143 на положения от него за периода от 01.10.2019г.-10.07.2020г. нощен труд в дневен, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.09.2022г. до окончателното й изплащане, както и сумата 133.71лева, представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от 01.02.2020г.- 30.09.2022г., а също е осъдил въззивника да заплати на въззиваемия направените разноски, д.такса в полза на ПРС и разноски за експертиза. Заявява, че решението не е правилно и моли

да бъде отменено, като исковете бъдат изцяло отхвърлени. Подробни мотиви излага във въззивната жалба. Не ангажира нови доказателства. Моли за присъждане на разноски.

Въззиваемият Д. Г. Б. с ЕГН: *****, със съдебен адрес: гр.Бургас, ул.“****”, оспорва въззивната жалба в депозирания писмен отговор чрез адв.Р.Ц.. Моли за потвърждаване на решението на ПРС. Моли за присъждане на разноски.

Жалбата е подадена в срока по чл.259 ГПК от легитимирано лице, пред функционално компетентната инстанция и е допустима.

Предявените искове пред районния съд са с правно основание чл.128 КТ, вр. с чл.150 КТ, вр. с чл.178 от ЗМВР и чл.86 ЗЗД.

Съдът, като взе предвид приложените по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството пред ПРС е образувано по искова молба от Д. Г. Б. против ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ при МВР, с адрес: гр. София, ул.“****”, представлявана от Директора – Главен Комисар А.Д.. Въззиваемият твърди, че за иския период 01.10.2019г. – 10.07.2019г. е заемал длъжност „****“ в Районна служба „ПБЗН“ – П., към РД „ПБЗН“ – Бургас, към МВР и като такъв има статут на държавен служител. В резултат от полагани 24-часови дежурства за горния период е надвишил нормалната продължителност на работното време. Положил е общо 504 часа нощен труд, който, приравнен чрез преизчисляване с коефициент 1.143 към дневен, възлиза на 576 часа и 72 часа за спорния период представляват извънреден труд. Твърди, че за този отработен извънреден труд не му е заплатено допълнителното дължимо възнаграждение. Затова моли да бъде осъден въззивника да му заплати сумата от 556.95лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение по реда на чл.150 КТ, вр. с чл.178, ал.1, т.3, чл.187, ал.6 и сл. от ЗМВР за периода, ведно със законната лихва върху главницата от депозиране на иската молба до окончателното изплащане на сумата и мораторна лихва за забава – така, както е описано по иската молба. Претендира също така заплащане на направените съдебно-деловодни разноски. Ангажира доказателства.

Въззивникът е оспорил иската молба. Заявява, че не е основателна.

Подробни аргументи са изложени в депозирания по реда на чл.131 ГПК отговор срещу исковата молба, както и в допълнителни становища. Счита, че като държавен служител, чийто статут се урежда по ЗМВР, Б. не може да се ползва от статута на държавния служител по ЗДС, а също така не е основателно да претендира заплащане на извънреден труд по реда на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Позицията се на разпоредбата на чл.187, ал.3 ЗМВР, като твърди неоснователност на иска. Поради неоснователността на основния иск, счита и акцесорния за заплащане на мораторни лихви за неоснователен и моли да бъде отхвърлен. Също ангажира доказателства. Моли за присъждане на разноски.

Изложените в исковата молба твърдения, че Д. Г. Б. за исковия период 01.10.2019г. – 10.07.2020г. е заемал длъжност „*****“ в Районна служба „ПБЗН“ – П., към РД „ПБЗН“ – Бургас, към МВР и страните са били в служебно правоотношение за процесния период, не са оспорени от въззивника, затова по реда на чл.153 ГПК съдът ги приема за установени.

Както бе изложено по-горе, с исковата молба въззиваемият заявява, че за периода 01.10.2019г. – 10.07.2020г. е полагал 24-часови дежурства по график, като така се е получавало превишаване на нормалната продължителност на работното време. Затова е налице извънреден труд. Поради трайната организация на работното време по горния начин, била превишавана максималната продължителност на служебното време за месеца.

По повод твърденията на страните, съдът взе предвид следното:

Както вече стана ясно, въззиваемият, заемащ длъжността „*****“ в Районна служба „ПБЗН“ – П., към РД „ПБЗН“ – Бургас, към МВР, е държавен служител, съгласно разпоредбата на чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР. Съгласно разпоредбата на чл.187, ал.1 ЗМВР: „Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица“.

Според дейвалата за периода 23.07.2019г. – до края на процесния период редакция на чл.187, ал.3 ЗМВР: „Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12-или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период. Определянето на 24-часова смяна е по изключение. Поради спецификата на дейността в Медицинския институт на МВР може да се определя и 6-часова смяна. При

работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.“

Не се спори, че при изпълнение на трудовите си функции въззиваемият Б. е полагал 24-часови дежурства, определени по график, одобряван за всеки календарен месец. Съгласно чл.140, ал.1 КТ: „Нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 35 часа. Нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа“. От така цитирания законов текст следва заключение, че 7 часа, отработени пред нощта се приравняват, по волята на закона, на 8 часа, отработени през деня. За да се приравни 7-часовата нощна смяна с 8-часова дневна такава, съответно да се заплаща възнаграждение за 8 часа, се прилага коефициент от 1.143, съответстващ на съотношението 8 / 7.

Това превръщане на нощния труд в дневен е подробно разяснено в Писмо изх.№ 04-НН-198 от 29.08.2011г. на МТСГ – стр.196 по гр.д.№ 814/2019г. БРС и Разяснение на МТСГ от 07.09.2010г. във връзка с чл.9, ал.2, от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.

Според въззивника, горните правила не следва да бъдат прилагани и съответно нощният труд да бъде приравняван на дневен, посредством умножаване с коефициент, понеже се касае за държавен служител от структурите на МВР. За него, според работодателя, следва да се прилагат само специалните правила, по-конкретно Наредба № 8121з-592/25.05.2015г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, в сила от 1.04.2015г., отм.,ДВ бр. 59 от 29.07.2016г. и Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, които не съдържат изрична регламентация за приравняване на нощния труд в дневен, а освен това двете Наредби предвиждат полагане на нощен труд не повече от 8 часа, което,

според работодателя, означава, че коефициентът за положения нощен труд в спорния период не е 1.143, а 1.

След постановяване на първоинстанционното решение, с **Тълкувателно решение № 1/15.03.2023 год. по ТД №1/2020 год. по описа на ОСГК на ВКС** е дадено задължително за съдилищата тълкуване по въпроса „При отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи приложими ли са разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба/ или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове ?“, като е прието, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове.

В мотивите към тълкувателното решение е коментирано, че по спорния въпрос в ЗМВР не е налице празнота, която да може да бъде запълнена при прилагане по аналогия на КТ и чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, тъй като липсата на правило като това по чл.9, ал.2 в наредбите, издадени по прилагане на ЗМВР, в частта относно полагането, отчитането и заплащането на нощен труд е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Посочено е, че прилагането по аналогия не следва да се допуска, тъй като случаите по ЗМВР и КТ не са сходни и прилагането на НСОПЗ към въпросните служебни правоотношения не би обезпечило постигането на законова цел. Посочено е, че при разработването и приемането на ЗМВР, законодателят е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по- голяма основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл. 234,

ал. 1 ЗМВР/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др. Посочено е, че горното разрешение съответства и на правото на ЕС. По образуваното дело от Съда на Европейския съюз № С-262/20 по направено запитване от български съд, е налице произнасяне по относими към настоящото тълкувателно дело въпроси. Решението по това дело /т. 49, 51 и 55 се приема, че Директива 2003/88/ЕО не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня. Посочва се, че следва да се следи за това, за полагащите труд през нощта да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на този вид труд. Член 8 и чл. 12, б. “а” от Директивата следва да се тълкуват в смисъл, че не се налага да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите, е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. Като извод съдът е приел, че чл. 20 и чл. 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерно на тази цел /т. 80/.

При така възприетите и задължителни разяснения по цитираното ТР № 1/15.03.2023 год. по ТД №1/2020 год. по описа на ОСГК на ВКС, неговите постановки следва да се приложат и към висящите спорове, понеже самото тълкувателно решение не представлява ново законодателно разрешение, а разяснение за приложението на действащи законови норми.

Ето защо и като се съобразява изцяло с него, настоящият състав приема, че въззивната жалба се явява основателна и следва да бъде изцяло

уважена. В полза на въззивника се следват направените в двете инстанции разноси – по 100лв. за юрисконсултско възнаграждение и 50лв. за заплатената д.такса. В тази връзка настоящият състав отбелязва, че заплатената д.такса е разноска за ГД „ПБЗН“ към МВР и след като е направена, подлежи на възстановяване от страната, загубила делото, а именно – от въззиваемия. Само за пълнота на изложението следва да се разясни, че освобождаването на ищите от заплащане на д.такса цели осигуряване на достъп до правосъдие и възможност за една презюмирано по-слаба страна в трудовото или служебно правоотношение да се ползва от съдебна защита. В случаите, когато работникът или служителът е губещата страна, той не заплаща държавни такси, но заплаща разноските на противната страна, за да я компенсира за неоснователно заведение иск, като сред тези разноси е и заплатената от другата страна държавна такса.

Водим от всичко така изложено, БОС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 30/13.02.2023г. по гр.д.№ 595/2022г. по описа на ПРС и вместо него **ПОСТАНОВИ:**

ОТХВЪРЛЯ осъдителните иски на Д. Г. Б. с ЕГН: *****, със съдебен адрес: гр.Бургас, ул.“****”, адв.Р.Ц. против ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ при МВР, с адрес: гр.София, ул.“****”, представлявана от Директора – Главен Комисар А.Д. за заплащане на сумата от 556.95лв., представляваща нетният размер на дължимото и неизплатено допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд – общо 65.21 часа, получено след преизчисляване с коефициент 1.143 на положения за периода от 01.10.2019г.-10.07.2020г. нощен труд в дневен, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.09.2022г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата 133.71лева, представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от 01.02.2020г.- 30.09.2022г. и направените съдебно-деловодни разноси.

ОСЪЖДА Д. Г. Б. с ЕГН: *****, със съдебен адрес: гр.Бургас, ул.“****”, адв.Р.Ц. да заплати на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ при МВР, с адрес: гр.София, ул.“****”, представлявана от Директора – Главен Комисар А.Д. разноси за двете инстанции в размер на

250лв.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____